

Fredrik Blomfelt

21.6.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/88472021

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain, kaivoslain ja ydinenergiain lain muuttamisesta

Pyydettyä lausuntona luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain, kaivoslain ja ydinenergiain lain muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Kemikaaliturvallisuuslakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset siten, että YVA-direktiivin sekä SevesoIII-direktiivin kansallista toimeenpanoa täydennettäisiin. Kemikaaliturvallisuuslakia muutettaisiin lisäämällä 'yleisö'-määritelmään myös järjestöt, tarkentamalla lupaharkinnassa ympäristövaikutusten arvioinnin huomioiseen viittaavia säännöksiä sekä lupahakemuksesta ja -päätöksestä tiedottamista koskevia säännöksiä lisäten samalla niihin viittauksen YVA-lakiin lisättäväksi esitettyyn kansainvälistä kuulemista koskevaan säännökseen. Muutoksenhakusäännökseen lisättäisiin rekisteröityjen yhdistyksien ja säätiöiden valitusoikeus, jolloin direktiivien vaatimat järjestöt voisivat hakea muutosta lupapäätöksiin. Valitusoikeutta koskevaa säännöstä muutettaisiin kattamaan myös sijaintikuntien valitusoikeus. Lisäksi säännökseen tehtäisiin teknisiä muutoksia muun muassa muuttamalla viittauksia voimassa oleviin säädöksiin.

Kaivoslain ja ydinenergiain lupamenettelyä koskeviin säännöksiin lisättäisiin viittaukset, jotka koskevat ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettuun lakiin ehdotettua uutta, valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevaa säännöstä. Lisäykset olisivat osa YVA-direktiivin 7 artiklan kansallista täytäntöönpanoa.

Lakiluonnoksessa viitataan Suomen hallituksen saamaan Euroopan komission viralliseen huomautukseen, jonka vuoksi mm. kemikaaliturvallisuuslakiin täytyy tehdä ehdotettuja muutoksia. Komission antamaa muistutusta ei ole kuitenkaan ollut mahdollista saada, joten ei ole varmuutta siitä, mihin komissio on puuttunut ja mitä on vaadittu muuttamaan. Vireillä oleva kuuleminen ei siten täytä kuulemiselle asetettuja vaatimuksia. Komission vaatimuksia olisi ehdottomasti pitänyt avata tarkemmin luonnoksessa hallituksen esitykseksi, jotta lausunnonantajilla olisi paremmat edellytykset ottaa kantaa ehdotuksiin.

Metsäteollisuus ei pidä ehdotettua valitusoikeuden laajentamista tarkoituksenmukaisena. Ehdotettu muutos huonontaisi lupakäsittelyn sujuvuutta, lisäisi valitusten määrää ja pidentäisi lupaprosesseja. Tämä olisi vastoin lupamenettelyjen sujuvoittamistavoitteita, mistä muun muassa hallituksen kehysriihessä on asetettu tavoitteita.

Fredrik Blomfelt

21.6.2021

Valitusten määrän lisääminen on myös todettu esityksessä. Esityksessä todetaan, että valitusoikeuden laajentaminen ympäristövaikutusten arviointia koskevien lupahankkeiden osalta rekisteröityihin yhdistyksiin ja säätiöihin, joiden tarkoituksena on alueen luonnon-, ympäristön- tai terveydensuojelun edistäminen sekä päätöstä koskevan toiminnan sijaintialueen kunnalle voi lisätä lupapäätöksiin kohdistuvia valituksia. Valitusoikeus koskisi kemikaaliturvallisuuslain mukaisia lupia. Kemikaaliturvallisuuslain 126 ja 126 a §:n nojalla lupapäätöksen voisi kuitenkin edelleen panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Metsäteollisuus ei näe, että lupapäätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta takaisi riittävää ennakoitavuutta.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja